

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

ВАРІАНТ 1

ТЕСТИ З ОДНІЄЮ ПРАВИЛЬНОЮ ВІДПОВІДДЮ (1–15)

I. Продовжте визначення: „Предикативність – це...”

1. „...центральна синтаксема, яка формує семантико-синтаксичну структуру простого елементарного речення, вказуючи на кількість субстанціальних синтаксем та їхні функції”.
2. „...наявність присудка в простому двоскладному реченні”.
3. „...формально-синтаксична категорія, що формує речення: співвіднесення змісту висловлення з дійсністю”.
4. „...семантико-синтаксична категорія, що стосується суб’єктно-предикатних відношень”.
5. „...субстанціальна синтаксема, що позначає діяча, носія процесу, стану, якості, кількісної ознаки”.

II. Продовжте визначення: „Предикати дії – це...”

1. „... синтаксеми, що вказують на непостійну ознаку предмета”.
2. „... синтаксеми, що характеризують динамічну ситуацію, яка пов’язана зі змінами станів або інших ознак предмета”.
3. „... синтаксеми, що позначають постійну внутрішню ознаку ознаку (колір, звукові властивості, вагу, розмір, вік тощо) предмета”.
4. „... синтаксеми, що вказують на просторові стани, процеси дії предмета”.
5. „...синтаксеми, що позначають діяльність, яку породжує діяч”.
6. „...синтаксеми, що передають кількісні характеристики предмета”.

III. Продовжте визначення: „Суб’єктні синтаксеми – це...”

1. „... субстанціальна синтаксема, що позначає предмет, на який спрямовано дію, процес або стан”.
2. „... субстанціальна синтаксема, що позначає діяча, носія процесу, стану, якості, кількісної ознаки”.
3. „... субстанціальна синтаксема, що вказує на особу або іншу істоту, на користь чи шкоду якої відбувається дія”.
4. „... субстанціальна синтаксема, що позначає знаряддя або засіб, за допомогою яких виконують дію”.
5. „... субстанціальна синтаксема, що виражає місце, напрямок руху і шлях руху”.

IV. Продовжте визначення: „Адвербіальні синтаксеми – це...”

1. „...вторинні предикатні синтаксеми з обставинною семантикою”.
2. „... вторинні предикатні синтаксеми, що виражають ставлення мовця до висловлюваної ним думки”.
3. „... вторинні предикатні синтаксеми, що репрезентують кількісну ознаку предмета”.
4. „... вторинні предикатні синтаксеми, які вказують на ознаку предмета, позначувану опорним іменником”.
5. „... вторинні субстанціальні синтаксеми з неелементарним значенням”.

V. Продовжте визначення: „Предикація – це...”

1. „...центральна синтаксема, яка формує семантико-синтаксичну структуру простого елементарного речення, вказуючи на кількість субстанціальних синтаксем та їхні функції”.
2. „...наявність присудка в простому двоскладному реченні”.
3. „...формально-синтаксична категорія, що формує речення: співвіднесення змісту висловлення з дійсністю”.
4. „...семантико-синтаксична категорія, що стосується суб’єктно-предикатних відношень”.
5. „...субстанціальна синтаксема, що позначає діяча, носія процесу, стану, якості”.

VI. Продовжте визначення: „Адресатні синтаксеми – це...”

1. „... субстанціальна синтаксема, що позначає предмет, на який спрямовано дію, процес або стан”.
2. „... субстанціальна синтаксема, що позначає діяча, носія процесу, стану, якості, кількісної ознаки”.
3. „... субстанціальна синтаксема, що вказує на особу або іншу істоту, на користь чи шкоду якої відбувається дія”.
4. „... субстанціальна синтаксема, що позначає знаряддя або засіб, за допомогою яких виконують дію”.
5. „... субстанціальна синтаксемана позначення напрямку руху”.

VII. Продовжте визначення: „Предикат – це...”

1. „...центральна синтаксема, яка формує семантико-синтаксичну структуру простого елементарного речення, вказуючи на кількість субстанціальних синтаксем та їхні функції”.
2. „... наявність присудка в простому двоскладному реченні”.
3. „...формально-синтаксична категорія, що формує речення: співвіднесення змісту висловлення з дійсністю”.
4. „...семантико-синтаксична категорія, що стосується суб’єктно-предикатних відношень”.
5. „...субстанціальна синтаксема, що позначає діяча, носія процесу, стану, якості, кількісної ознаки”.

VIII. Яке просте речення ускладнено модальною синтаксемою?

1. І прагнуть мого поцілунку сполохані Ваші вуста (*В. Вознюк*).
2. Я, чесно кажучи, завжди від аплодисментів ховаюсь (*О. Білаш*).
3. По бурі приходить красна погода (*Нар. тв.*).
4. Один кілок плота не держить (*Нар. тв.*).
5. І ми зачасно мовчали (*В. Вознюк*).

IX. У якому простому неелементарному реченні вторинна синтаксема має значення порівняння?

1. Здається, нерухомо стою на снігу (*С. Васильченко*).
2. Сотню рекрутів розташували в селі (*Б. Лепкий*).
3. Отець Кіндрат, попик наш сивенький, не нахвалиться (*І. Муратов*).
4. Погаснуть можна сірником (*В. Кушнір*).
5. На столі, прибраному для обіду, тьмяно блищав олов’яний посуд (*Б. Лепкий*).

X. Яке просте речення ускладнено причинною синтаксемою?

1. Можливо, в рядки віршів закрадаються болі моїх ран (*С. Будний*).
2. Не обминай себе, друже (*В. Вознюк*).
3. Словоскладання, або синтаксис, – це вчення про сполучення слів (*Із підручника*).
4. ; При місяці ще й при зорях (Ой, давним-давно) холодило білу руку стремено (*Г. Тарасюк*).
5. Одарка, побачивши так багато печива, почала плакати (*Є. Ярошинська*).

XI. Яке просте речення ускладнене посесивною синтаксемою (зі значенням належності)?

1. Стефціні коралі десь з шиї зникли (*Є. Ярошинська*).
2. Десь чую пісеньку весняну, таку солодку і ніжну (*К. Ластівка*).
3. Хтось дужчий за мене поклав мені на плечі голову (*В. Шевчук*).
4. ∴ При сих забавах не думала Наталка про строї (*Є. Ярошинська*).
5. Колючі стерні кривавили дитячі ноги (*М. Івасюк*).

XII. Яке просте речення ускладнено синтаксемою з часовим значенням?

1. У тебе душа – грифельна дошка; досить пальцем повести, щоб стерти написане (*В. Підмогильний*).
2. У достатку не розслаблюйся, у скруті не розгублюйся (*Нар. тв.*).

3. За обідом дівчата весело сміялися (*Б. Грінченко*).
4. Левантина мимоволі подалася через перелаз у двір до свого хозіяна (*Б. Грінченко*).
5. Петро Палій – поет (*О. Романенко*).

XIII. У якому простому неелементарному реченні вторинна синтаксема в Ор.в. має значення інструментального суб'єкта?

1. Товариш замахнувся топором на Тугара (*І. Франко*).
2. Глянь, моя сестро, ще хвиля гуляє з краю до краю... (*Леся Українка*).
3. Спить озеро, спить ліс і очерет (*Леся Українка*).
4. Село було до половини засипано снігом (*Панас Мирний*).
5. Що ж ти дивишся журбою на потоптані квіти? (*В. Сосюра*).

XIV. Яке просте речення ускладнене вокативною синтаксемою?

1. Весною сій – восени збереш (*Нар. тв.*).
2. Звіра витягнуто з-поміж вивертів (*І. Франко*).
3. Рости ж, серце-тополенько, все вгору та вгору... (*Т. Шевченко*).
4. Прямо навпроти школи стояв будиночок для вчителів (*А. Шиян*).
5. Але ви скажіть: Чи можна на вогонь поставити пломбу? (*Б. Олійник*).

XV. У якому простому неелементарному реченні зіставно-видільна синтаксема має значення заміни?

1. Хлопець досить успішно склав іспити з усіх предметів, у тому числі і з української мови.
2. Замість відповіді я почув тихий плач (*І. Франко*).
3. Я бажаю поетові дальшого росту, тобто поглиблення і поширення тематики, нових досягнень у формі (*М. Рильський*).
4. Тимко розумів, що, крім матері і Гаврила, всі його ненавидять (*Г. Тютюнник*).
5. У хліві, під кроквою, нічого не було (*Г. Тютюнник*).

ТЕСТИ З КІЛЬКОМА ПРАВИЛЬНИМИ ВІДПОВІДЯМИ (16–19)

XVI. У яких рядках подано неелементарні речення з причиновими синтаксемами?

1. Ти де, Ісусе? (*Т. Севернюк*).
2. Серед ночі б'є годинник синій-синій (*Т. Севернюк*).
3. Чоловік знехотя попримосував плетені крісла (*І. Франко*).
4. Арештанти загуторилися та забалакалися при їді та горілці (*І. Франко*).
5. У бідного щодня піст (*Нар. тв.*).
6. Андрій задеревів зо страху та з дива (*І. Франко*).
7. Біло навкруги... І гуготіння вітрове химерить (*Т. Севернюк*).

1	2	3	4	5	6	7

XVII. У яких рядках подано неелементарні речення з допустовими синтаксемами?

1. При тій нагоді він кулаками обтирає собі щось із очей (*І. Франко*).
2. Нагадуй попри часу гіркоцвіт ним зраджений, наш віщий заповіт (*Т. Севернюк*).
3. О. Леміш замість відповіді зітхнув з глибини душі (*Б. Лепкий*).
4. Настя, вставши вдосвіта, палила в печі на обід (*М. Коцюбинський*).
5. Наперекір літам все глибше поринаєш у свою вранішність (*Т. Севернюк*).
6. Діла дрібні я не виносив продавати на ринки (*Д. Фальківський*).
7. Тоді Господь почув Карпові молитви і покликав до себе (*В. Шевчук*).

1	2	3	4	5	6	7

XVIII. У яких рядках подано неелементарні речення з цільовими синтаксемами?

1. А я приходжу прочитати їм казку *(В. Свідзінський)*.
2. При корені дерев вирує й пломеніє плескатих одблисків рябий калейдоскоп *(М. Бажан)*.
3. Отплив буденний сказ, немов би шумний катер *(О. Влисько)*.
4. Замість дощу, замість роси – каміння з неба... *(П. Тичина)*.
5. Дехто із сільських газді іноді наймав Івана траву **косити** *(М. Магіос)*.
6. А в їх затоці, в мирному падолі, яблуневі сади цвітуть *(В. Свідзінський)*.
7. Давно колись чумаки по сіль у Крим ходили *(Нар. тв.)*.

1	2	3	4	5	6	7

XIX. У яких рядках подано неелементарні речення з апозитивними синтаксемами?

1. Андрій не чув тих уриваних бесід напівголосом *(І. Франко)*.
2. Четверо дітей лагодилось уже лягати спати на полу *(Б. Грінченко)*.
3. Сам сирота, він так і прикипів до місця *(С. Васильченко)*.
4. Зінько бачив її давніше маленькою дівчинкою *(Б. Грінченко)*.
5. Мовчанням уст ношу її ім'я *(В. Вознюк)*.
6. Старий батько вчить внука-пузанчика чолом оддавати *(Б. Грінченко)*.
7. Скупа хазяйка дім соромить *(Нар. тв.)*.

1	2	3	4	5	6	7

ТЕСТ ІЗ КОРОТКОЮ ВІДПОВІДДЮ (20)

XX. Запишіть до таблиці термін (у Н в. одн.) на позначення здатності предиката сполучатися з іншими (зазвичай, іменниковими) словами, мати певне число відкритих позицій, які можуть або мають заповнюватись одиницями відповідної семантичної природи.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ТЕСТИ НА ВІДПОВІДНІСТЬ (21–22)

XXI. Установіть відповідність між виокремленими в реченні синтаксемами, позначеними буквами, та їхніми термінологічними назвами, позначеними цифрами.

1. Зіставно-видільна.
2. Характеризувальна.
3. Просторова.
4. Дуплексивна.
5. Об'єктно-предикатна.
 - А. Секретар просив відвідувача **проходити** *(В. Підмогильний)*.
 - Б. І ніхто того не чує, **окрім Марка** маленького *(Т. Шевченко)*.
 - В. Діти знайшли **цукеня** сонним.
 - Г. Аматори слухали із **захопленням** оповідь *(Б. Лепкий)*.
 - Г. У **Кисві** відчуваєш святість землі *(С. Журахович)*.

XXII. Установіть відповідність між виокремленими в реченні синтаксемами, позначеними буквами, та їхніми термінологічними назвами, позначеними цифрами.

Пастухи грали на сопілці дівчині пісню *(Є. Ярошинська)*

1. Предикат.	А. Пастухи.
2. Суб'єкт.	Б. Грали.
3. Об'єкт.	В. На сопілці.
4. Адресат.	Г. Дівчині.
5. Інструмент.	Д. Пісню.